Бекитемин: ________________

Мектептин директору:Саякбаева Н.Ш.

Итикул Молдобаев атындагы орто мектебинин
2021-жылдын 5-июлундагы №78-р Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин тескемеси менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын “Мектеп лигасы”” долбоорун ишке ашыруу боюнча иш планы

№	Аткарылуучу иштер	Аткаруу мөөнөтү	Ким жооптуу
1	“Кыргыз Республикасынын Мектеп лигасы” боюнча сайтка катталуу эрежелери жөнүндө түшүндүрмө, көрсөтмө берүү, көзөмөлдөө	Сентябрь	Администрация Дене тарбия мугалими Кудайберди уулу Калыбай
2	Мектепте спорттун 3 түрү боюнча командаларды түзүү, сайтка катталуу	15-октябрга чейин	Администрация, Дене тарбия мугалими Кудайберди уулу Калыбай Информатика мугалими Бактыбек уулу Амантур
3	Командалардын логотиптерин, башка атрибуттарын түзүү үчүн сынак өткөрүү, тандоо	Сентябрь, октябрь	Сүрөт мугалими Шыгаева Алтынай
4	Спорт шаймандар жана спорттук керек-жарак жабдыктар менен камсыздоо, ал үчүн демөөрчүлөрдү табуу	Жыл ичинде	Жергиликтүү бийлик органдары, администрация
5	Командаларды даярдоо, машыктыруу	Команда түзүлгөндөн баштап	Дене тарбия мугалимдери Кудайберди уулу Калыбай
6	Мектеп ичинде спорттук мелдештерди уюштуруу	Катталгандан баштап, график менен	Дене тарбия мугалими Кудайберди уулу Калыбай
7	Мектеп ичинде спорттун 3 түрү боюнча курама командаларды түзүү	15-октябрга чейин	Денетарбия мугалими Кудайберди уулу Калыбай
8	Өрөөндүк, райондук спорттук мелдештерге катыштыруу	Октябрь-март	Администрация, дене тарбия мугалими, класс жетекчилер
9	Мелдеш учурунда балдардын коопсуздугун камсыз кылуу максатында ички иштер бөлүмүнүн кызматкерлерин тартуу	Учурунда	Администрация, класс жетекчилер
10	Командалардын мүчөлөрүн милдеттүү түрдө медициналык кароодон өткөрүү	Мелдеш алдында	Администрация, дене тарбия мугалими, класс жетекчилер
11	Облустук, республикалык деңгээлдеги спорттук мелдештерге катышуу	10-март-15-апрель	Дене тарбия мугалими Кудайберди уулу Калыбай
12	Жалпыга маалымдоо каражаттарында сагылдырууну уюштуруу	Учурунда	БӨУ, уюштуруучу
13	Таланттуу окуучуларга жогорку окуу жайларда окутуу үчүн жолдомолорду берүүнү уюштуруу	Май	Администрация

Окуу бөлүмүнүн башчысы: ________________Куштарбек кызы Г.

Бекитемин:_____________
Мектеп директору: Саякбаева Н.Ш.

Итикул Молдобаев атындагы орто мектебинин 2021-2022-окуу жылынын Ак-Талаа райондук билим берүү бөлүмүнөн келген №01-30/293 30.06.2021-жылдагы катына ылайык Кыргыз Республикасынын залкар мамлекеттик жана саясий ишмери Жусуп Абдрахмановдун 120 жылдык маарекесине карата түзүлгөн жылдык иш планы.

№	Өтүлүүчү иш чаранын мазмуну	Өтүү мөөнөтү	Формасы	Катышкандар	Ким аткарат
1	Кыргыз мамлекетинин түптөөчүсү “Жусуп Абдрахманов” боюнча маалымат берүү	Сентябрь	Слайд корсотуу	5-11-класстардын окуучулары жана мугалимдер	Тарых мугалими Карбозова Гулнара
2	Жусуп Абдрахмановдун ө.ч.м боюнча дубал газета чыгаруу	Сентябрь	Дубал газета	Окуучуларга, мугалимдерге	Китепканачы Шаршенбекова Таажыгул
3	“Жусуп Абдрахманов-көрүнүктүү мамлекеттик жана саясий ишмер”	Октябрь	Доклад, буклет жасоо	8-9-10-11-класстар арасындагы окуучулар жана мугалимдер	Тарых мугалими Карбозова Гулнара
4	Жусуп Абдрахманов ким болгон	Октябрь	Линейка (лекция)	Жалпы окуучулар	Китепканачы Шаршенбекова Таажыгул
5	“Жусуп Абдрахмановго 120 жыл”	Октябрь	Ачык тарбиялык саат	4-класс	Курманалиева Бурул
6	“Улуу инсандын баскан изи”	Ноябрь	Сценка сабак	8-9-10-11-класстардын окуучуларына	Тарых мугалими Карбозова Гулнара
7	“Жусуп Абдрахманов –улут лидери”	Ноябрь	Слайд	Жалпы окуучуларга	Китепканачы Шаршенбекова Таажыгул
8	“Жусуп Абдрахмановго 120 жыл”	Ноябрь	Ачык тарбиялык саат	9-класс	Акунсартова Айгул
9	«Жусуп Абдрахмановдун ишмердүүлүгү»	Декабрь	Сүрөт конкурс	5-11-класстардын окуучуларына	Тарых мугалими Карбозова Гулнара
10	«Жусуп Абдрахманов мамлекеттик коомдук саясий ишмер»	Декабрь	Конкурс	5-6-7-8-класстык окуучуларына	Китепканачы Шаршенбекова Таажыгул
11	“Жусуп Абдрахмановго 120 жыл”	Декабрь	Ачык тарбиялык саат	6-класс	Мамиева Ширин

Окуу бөлүмүнүн башчысы:__________Куштарбек кызы Г.

Бекитемин:

Мектеп директору: Асаналиева.Н

Ак-Талаа райондук билим берүү бөлүмүнүн 2018-жылдын 28-ноябрь №79 буйругун аткаруунун негизинде Итикул Молдобаев атындагы орто мектебиндеги 2018-2019 окуу жылындагы «1-декабрь – Бүткүл дүйнөлүк СПИД оорусуна каршы» күнүнө карата бир айлык өткөрүү боюнча түзүлгөн иш чарасы.

1.	« Биз спидге каршыбыз», «Спид кылымдын коркунучтуу дарты» ж.б. девиздин астында лекция өткөрүү.	Ноябрь айы	9-10-11 класстар	Мектеп парламенти Уюштуруучу Соц. педагог.
2.	Ачык тарбиялык сааттар: А) «Биз спидге каршыбыз» Б) «Спид-жугуштуу оору» В) «Спидди токтотолу»	Ноябрь айы	9-10-11 класстар	Ибраимова.А Мамива.Ш Карасартов.М
3.	«өзүңдү сакта», «Башкаларга үлгү бол!», «Спидди токтотолу» деген ураандын астында «Атам, апам жана мен» деген темада конкурс өткөрүү.	Ноябрь айы	9-10-11 класстар	Дене тарбия мугалими: Данияров.У Уюштуруучу Соц. педагог.
4.	«ВИЧ/СПИД» окуучулардын көз карашында сүрөт конкурсу.	Ноябрь айы	7-8-9 класстар	Сүрөт мугалими: Шыгаева.А
5.	«ВИЧ/СПИД» окуучулардын көз карашында дилбаян жаздыруу.	Ноябрь айы	9-10-11 класстар	Кыргыз тили мугалими: Карасартов. М
6.	«Спидди жеңүүгө ар бирибиздин салымыбыз болсун!», «Спидден каза болуулар нөл» деген ураандын астында жөө жүрүш, кросс өткөрүү.	Декабрь айы	9-10-11 класстар	Дене тарбия мугалими: Данияров.У Уюштуруучу Соц. педагог.

Уюштуруучу: Ашырбеков.М

Соц. педагог: Касмалиева.А.

Бекитем:

Мектеп директору: ____________ Ашырбеков М.М.

Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана Илим министрлиги Ак-Талаа райондук Билим берүү бөлүмү 26-октябрь №70 буйрукка карата Итикул Молдобаев атындагы орто мектебинде 2020-2021-окуу жылындагы "1-декабрь Бүткүл дүйнөлүк СПИД оорусуна каршы күрөшүүгө" карата өткөрүлүүчү бир айлык иш чаранын планы.

№	Аткарылуучу иштин мазмуну	Мөөнөтү	Ким жооптуу
1	Окуучуларга ВИЧ/СПИД оорусунун алдын алуу боюнча түшүндүрүү иштерин жүргүзүү (вебинар) 8-11-класстар	13-ноябрь	Уюштуруучу Соц педагог Мед айым
2	"СПИДди токтотолу" стен газеталар конкурсу (8-11-класстар)	11-14-ноябрь	8-11-класстардын окуучулары
3	"СПИД кылымдын коркунучтуу дарты" деген темада 8-11-класстардын арасында дилбаян конкурсун өткөрүү	11-20-ноябрь	Уюштуруучу Соц педагог Класс жетекчилер Кыргыз тили жана адабияты мугалимдери
4	Тематикалык тарбиялык сааттар 9-10-11-класстар	Ноябрь айы	Акунсартова А.Б. Шыгаева А.Б. Мухамбет кызы А.
5	"Биз СПИДге каршыбыз" видео-ролик 10-класс	23-ноябрь	Шыгаева А.Б.
6	"СПИДди биргеликте токтотолу" буклет, брошюраларды даярдоо 9-класс	24-ноябрь	Уюштуруучу Кл жетекчи Акунсартова А.Б.
7	"СПИД 21-кылымдын коркунучтуу дарты" лозунгдарды илүү	11-ноябрь	Уюштуруучу Соц педагог
8	"Дүйнөлүк тилектештик – жалпы жоопкерчилик" деген темада флешмоб өткөрүү (кружоктун окуучулары)	25-ноябрь	Музыка кружогунун жетекчиси Касмалиев Н.Т.
9	ВИЧ/СПИД оорусунун алдын алуу максатында спорттук иш-чаралар	28-ноябрь	Дене тарбия мугалими Кудайберди уулу К.

Уюштуруучу: ____________ Мухамбет кызы А.

Социалдык педагог: ____________ Касмалиева А.Т.

Бектем:

Мектеп директору: ___________Ашырбеков М.М

Кыргыз Республикасынын өкмөтүнүн Нарын облусундагы ыйгарым укуктуу өкулунун аппараты Кыргыз Республикасынын өкмөтунун 2012-жылдын 10-апрелиндеги «Кыргыз Республикасында балдарды, улгайган адамдарды жана майыптарды коргоонун эл аралык кунун жыл сайын өткөруу жөнундөгу» №237токтомунун алкагында 1-октябрь Улгайган адамдардын кунунө карата «Улгайган курактагы адамдарга көнул буруу жана камкордук» кайрымдуулук жана колдоо көрсөтуу бир айлыкты өткөруунун иш планы.

№	Аткарылуучу иштин мазмуну	Аткаруу убагы	Ким жооптуу	Эскертуу
1.	«Карысы бардын ырысы бар» айылдагы улгайган адамдар менен жолугушуу жана сый тамак уюштуруу жана концерт уюштуруу.	1-октябрь	Уюштуруучу Мектеп парламенти	
2.	Улгайган карыларга, багаар көрөөру жок адамдарга социалдык колдоо көрсөтуу максатында жардамдарды көрсөтуу.	Сентябрь Октябрь	Соц педагог Мектеп парламенти	
3.	Карылар кунунө карата тарбиялык сааттарды өткөруу.	Сентябрь Октябрь	Уюштуруучу Класс жетекчилер	
4.	Карылар кунунө карата класстан тышкаркы иштерди уюштуруу.	Сентябрь Октябрь	Уюштуруучу Предметтик мугалимдер	
	менен жолугушуу жана сый		Мектеп	

Уюштуруучу: ______________Мухамбет кызы Асем

Соц.педагог:_____________Касмалиева А.Т

Бекитемин:

Мектеп директору: Ашырбеков.М

Кыргыз Республикасынын өкмөтүнүн 2012-жылдын 10-апрелиндеги «Кыргыз Республикасында балдарды, улгайган адамдарды жана майыптарды коргоонун эл аралык күнүн жыл сайын өткөрүү жөнүндө» №237 токтомуна Ак-Талаа райондук мамлекеттик администрациясынын 27-ноябрь, 2018-жылдагы №194-б буйругунун негизинде 3-декабрь Майыптардын эл аралык күнүнө карата «Биз биргебиз»аталыштагы бир айлыктын иш планы.

№	Аткарылуучу иштин мазмуну	Мөөнөтү	Аткарууга жооптуулар
1.	Каттоодо турган ден-соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген жарандардын тизмесин тактоо.Майыптуулуктун түрү боюнча бөлүү кайсы оорунун түрү менен катталып тургандыгын тактоо.	ноябрь	Соц.педагог
2.	Ден-соолугу мүмкүнчүлүгү чектелген адамдарга конституциялык укуктарын жана милдеттерин түшүндүрүү, жеке кайрылууларына, суроолоруна жооп берүү максатында айылдын социалдык кызматкери Алмаз Чороев менен жолугушуу өткөрүү жана мектепте «Кайрымдуулук кутучасын» уюштуруу.	ноябрь	Соц.педагог
3.	Бир айлыктын алкагында өткөрүлүп жаткан иш чаралардын жүрүшү боюнча Рахат Итикулов жана уулу Саякбаев Алихандын үйүнөн 10-минуталык видео ролик даярдоо.	ноябрь	Уюштуруучу Соц.педагог
4.	Мектепте «Биз биргебиз!» аталышындагы ден соолугунан мүмкүнчүлүгү чектелген адамдардын катышуусунда спорттук мелдеш уюштуруу.	декабрь	Уюштуруучу Соц.педагог Дене тарбия мугалими
5.	Аткарылган иштер боюнча отчет.	3-декабрь	Уюштуруучу Соц.педагог

Уюштуруучу: Шыгаева.А

Соц.педагог: Касмалиева.А

Бекитемин:

Мектеп директору: Ашырбеков.М

Кыргыз Республикасынын өкмөтүнүн 2012-жылдын 10-апрелиндеги «Кыргыз Республикасында балдарды, улгайган адамдарды жана майыптарды коргоонун эл аралык күнүн жыл сайын өткөрүү жөнүндө» №237 токтомуна Ак-Талаа райондук мамлекеттик администрациясынын 27-ноябрь, 2018-жылдагы №194-б буйругунун негизинде 3-декабрь Майыптардын эл аралык күнүнө карата

«Биз биргебиз»аталыштагы бир айлыктын отчету.

№	Аткарылган иштер	Аткарылган мөөнөтү	Ким аткарды
1.	Каттоодо турганден соолугунан мүмкүнчүлүгү чектелген жарандардын тизмеси такталды. Алар Итикулов Рахат жана уулу Саякбаев Алихан «Вражденный катаракт».	ноябрь	Соц. педагог
2.	Ден соолугунан мүмкүнчүлүгү чектелтелген адамдарга конституциялык укуктарын жана милдеттерин тушундуруу иретинде айылдын социалдык кызматкери Чороев Алмаз менен жолугушуу өткөрүлдү жана мектепте «Кайрымдуулук кутучасы» уюштурулду.	ноябрь	Соц.педагог
3.	Бир айлыктын алкагында өткөрүлүп жаткан иш чаралардын жүрүшү боюнча Итикулов Рахаттын үйүнө окуучулар жардамга барышты жана видео ролик даярдалды.	декабрь	Уюштуруучу Соц. педагог
4.	Мектепте «Биз биргебиз» аталышындагы спорттук мелдеш өткөрүлдү.	3-декабрь	Уюштуруучу Соц.педагог Дене тарбия мугалими

Уюштуруучу: Шыгаева.А

Соц.педагог: Касмалиева.

№	Айыл өкмөтүнүн, мекеме ишканалардын аталыштары жана кошумча демөөрчүлүк кылган жеке ишкерлердин аты жөнү	Социалдык колдоо алган адамдардын саны, алардын ичинен балдардын саны	өтүлгөн иш чаралар (жарманкелер, кароо сынактар, концерттер, майрамдык түштөнүүлөр, жолугушуулар, спорттук оюндар	Чыгымдардын суммасы(миң сом)
	Демөөрчүлүк кылган Жерге- Тал айыл өкмөтүнүн башчысы: Учүгөнова Гүлмайрам.	Социалдык колдоо алган адамдар экөө, анын ичинен балдар бирөө: Саякбаев Алихан.	Спорттук мелдеш жана коцерттик кече.	Айыл өкмөтүнөн белек 250 сомго, мектептин «Кайрымдуулук кутучасынан» чогулган 500 сомго белек.

3-декабрь Майыптарды коргоонун эл аралык күнү.

Бекитем:

«Өспүрүмдөр кылмышка каршы» деген ураандын астында өтүүчү тегерек столдун иш-планы

Максаты:

А) Окуучулар арасындагы кылмыштуулуктун алдын алууга жана улуттар арасындагы достукту, ынтымакты чындоо керектигин үйрөнүшөт;

В) Жаштар ан-сезиминде кылмыштын зыяндуулугун аңдап сезешет;

Г) Өспүрүмдөр милициянын катарына тартылышат жана спортко шыктанышат;

Жабдылышы: слайд, сүрөттөр, интерактивдүү доска, видеодисктер, маркер, стикер ж.б.

Уюштуруу:

Амансыздарбы, узун кундор энедей ардактоочу, элдин баласына мээрим берип суйуп эркелетуучу, бутундой чынар даражасына жеткируучу, ниети асмандай тунук адамзаттын багбаны болгон мугалимдер!

Биздин Алымкул Үсөнбаев атындагы «Арал» орто мектебине кош келиниздер! Мына, биздин тоолуу мекенибиз эмне деген керемет жер! Дуйнодо мындай табияты кооз, торт мезгили тугол жер барбы? Болсо да Кыргызстаныма жетпес деп ойлойм. Бул жонундо канча айтса да жетишсиз.

Куш ондуу аба жиреп уча алабыз,
Балыктай сууда калкып сузо алабыз.
А бирок, аттигинин,айткылачы,
Канткенде, адам болуп бейкут омур суро алабыз,-

демекчи,мамлекетибиздин тынчтыгына, саламат жашап жатканыбызга каниет кылалы.

- **Кымбаттуу конoктор,** ардактуу мугалимдер, ошентсе да, «Сен айтпасан, мен айтпасам, ким айтат?» демекчи, айтып деп, ортого алып чыгуучу маселе жаралып жатат. Ал оспурумдор арасындагы кылмыштуулук, мектеп рекети – коомду каптаган социалдык жарага айланып, кылмыштын жузу жылдан – жылга жашарып бараткандай. Андыктан ийри олтуруп туз кенешели деген максатта чогулуп отурабыз. Силер менен отулуучу тегерек столдун темасы: «Оспурумдор кылмыштуулукка каршы» деген ураандын астында отулмокчу.

- **Айткылачы, балдар, дегеле кылмыш деген эмне?**
- Кылмыш- бул бейбаштык, ээнбаштык, адепсиздик, зоокурлук, бекерчилик, уурулук, тарбиясыздык, ыймансыздык.

- Кылмыш – коом учун коркунуч туудурган иш аракет, же болбосо. мыйзамдуу турдо чара коруло турган кайдигерлик.

Бугун биздин коомдун алдында эн актуалдуу, социалдык мааниси терен маселелердин бири- оспурумдор арасындагы кылмышты азайтуу жана алардын алдын алууну жогорку денгээлге чыгаруу болуп эсептелет. Олкодо татаал криминалдык абал сакталып турганынан улам, баарынан мурда, оспурумдордун коркунучтуу кылмыштарга баруусу бугунку кундо азайбагандыгынан, алардын арасындагы доочулук, же мындайча айтканда, «мектептеги рекет» курч койгой болуп турганынан улам, бул маселени тезинен чечуу зарыл.

Ой-чабыт:

- Айткылачы балдар, кылмыштын турлору деп кайсыларды эсептейсинер?
- Уурулук, тоноо, коркутуу, каракчылык. Хулиганчылык, мушташуу, мажбурлоо, денеге залал келтируу, алдамчылык.

Ой-чабыт: Туура айтасынар, балдар, силер айткан кылмышты кимдер, кимдин балдары жасашат?

1. Мигранттардын балдары: ата-энелер жумушсуздуктан улам балдарын кароосуз калтырып жатышат
2. Тарбиясы жок , тарбия коркорбогон балдар.
3. Байдын балдары.

- Андай болсо томондогу эпизоддорго конулунорду бурамын.(слайддан корсотулот)

Бул кылмыштын кайсы туру, эмне учун?

Бир нече корунуш корсотулуп талкууга коюлат.

- Балдар силер айткылачы, укук бузуунун турлору кайсылар?

1.Административдик жаныльштык.
2.Тартиптик жаныльштык.
3.Жарандык укуктук жаныльштык.

Туура айтасынар. Анда силер оз ойлорунарды жазгыла.(стикерге жазышат).

1.Административдик жаныльштыкка укук бузуунун кайсы турлору кирет?
2.Тартиптик жаныльштыккачы?
3.Жарандык укуктук жаныльштыкка укук бузуунун кайсы туру кирет?

Демек буларды аныктап алдык. Андай болсо **«Укук бузууну аныкта»** деген тапшырма берем.(Экранда томонку кырдаалдар сунуш кылынат)

1.Тимур милицияга телефон чалып, мектепке бомба коюлган деп жалган айтты.
2. Асан коруктагы даракты сындырды.
3.Бектур менен Тилек отуп бараткан жолоочуга таш ыргытышты.

4. 9-класстын окуучулары кинотеатрда кино кору учурунда спирт ичимдигин ичип отурушту
5. Акмат бироонун автоунаасына кирип, магнитафонуну уурдап алды.
7. 11-класстын 4 баласы мектептин 2 компьютерин уурдап кетишти.

ТАПШЫРМА:

Корсотулгон кырдаалдар укук бузуунун кайсы туруно кирээрин аныктагыла. Административдикпи, тартиптикби, же жарандык укук бузуубу?

Ой-чабыт- Укук бузуунун канчалык денгээлде зыяны бар?

Ой-чабыт – «Кылмыш эмне учун коркунучтуу»? (жоопторун флип - чартка жардамчы мугалим жазып турат)

Демек, балдар – кылмыш коомдун онугуусуно каршы жасалган. Ото зыяндуу иш – аракет экен.

Ой-чабыт. Анда, мен дагы томонкудой суроо менен кайрылгым келип турат. Кылмышка баруунун копчулук себептерин кайсылар деп ойлойсунар?

1.Адамдын озунун кылган ишине жоопкерсиздиги

2.Жалкоолук, оройлук, эрдемсинуу, мыкаачылык. Ички дуйнонун жардылыгы.

3.Уй-булонун, кочонун терс таасири.

4.Мыйзамды сыйлабоо же билбоо.

5.Мыйзамдардын чалалыгы.

6.Олкодогу экономикалык жана саясий туруксуздук.

- Мыйзамдар дединер «Кылмыш жана жаза» кодекси жонундо билесинерби. (Окуучулар оз ойлорун айтышат)

Ноокат районундагы мектеп окуучулары арасында катталган кылмыштардан факты келтире кетейин.
24-февраль куну «Бел» окмотуно караштуу мектептин окуучусу мал уурулук кылган. Исановдо 18-22-24-январда окуучу бала акча, телефон, кийим-кече уурдаган.29-сентябрда Тажибайда окуучу бала мектепте досуна бычак сайган. 12-январда Толос айыл окмотуно карштуу мектептердин биринде окуган окучу мал уурулук менен кармалган.Кок-Жарда 1997-жылы туулган мектеп окуучусу мектепте досунун уюлдук телефонун уурдап алган.

_ Оспурумдор тарабынан болуп жаткан кылмышты канткенде токтото алабыз, аны менен кантип курошуу керек?
_ (Жооп) Туура тарбия беруу, балдарды бош койбой пайдалуу иштерге жумшоо, бала озундогу жакшы сапаттарды онуктуруу керек. Баланын

тарбиясына эн оболу ата-эне жооптуу, андан кийин мектеп, коомчулук, мамлекет ж.б.

Бышыктоо:

Илгертеден созго чечен ата-бабаларыбыз жакшыга да, жаманга да кыска жана нуска таамай айтылган создор менен жаштарды тарбиялап келишкен. Ал создор муундан- муунга маанисин жоготпой пайдаланууда. Андыктан ушундай болгон тарбиялык мааниси бар макал-лакаптар менен сабагыбызды жыйынтыктайлы.

Жамандан орой конулго, так саларын ойлончу.
Сен-деген сенек соз, сиз-деген сылык соз.
Он келбейсин адамга, орой болуш жаман да.
Таш аласын- таш урсан, жаш аласын, жаш берсен, кыш берсен кыш алаарсын, аш берсен, аш алаарсын.

Болтуругун урсан, бору да оч алат.
Бироого жамандык салганынын, озунду бутундан чалганынын.
Ышкырышса- ынтымак качат, ызааттапса конул ачат.
Кыныр иш кырк жылда билинет.

Жыйынтыктоо:

Ошентип, балдар, биз бугунку тегерек столубузду томондогу эки турдуу корунуштогу гул менен жыйынтыктайбыз.

1. Абдан сонун ачылып, элдин баарын суктандырып, коргон сайын конулун ачылган гулго - жакшы, акылдуу, эл учун эмгектенген баланы
2. Куурап, соолуп, таштандыга айланган гул- кылмышкер, жаман баланы элестетип ойлорун жазышат.